

Fővárosi Ítéltábla

mint másodfokú bíróság

2.Mf.31.159/2021/7.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a dr. Gyárfás Péter ügyvéd (felperesi jogi képviselő címe) által képviselt Felperes1 (felperes címe) felperesnek a Francsics és Társai Ügyvédi Iroda (alperesi jogi képviselő címe, ügyintéző: dr. Francsics Imre ügyvéd) által képviselt Alperes1 (alperes címe) alperes ellen munkáltatói igazolás kiadása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 22.M.71.681/2020/15. számú ítélete ellen a felperes 16. és a másodfokú eljárásban 3. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 6.000 (hatezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 15.000 (tizenötezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék a 2020. április 29-én kelt 22.M.71.681/2020/15. számú ítéletével a felperes 2016. szeptember és 2017. szeptembere közötti időszakra a havi

bérjegyzékek kiadásával kapcsolatos kereseti kérelmeit elutasította és 24.000 forint perköltség megfizetésére kötelezte az alperes javára. Akként rendelkezett, hogy a 10.000 forint eljárási illetéket az állam viseli.

[2] Az általa megállapított tényállás szerint a felperes 2007. január 8-tól állt munkaviszonyban az alperessel. 2016. január 1. és 2017. szeptember 30. közötti időre az alperes nem fizetett munkabért a felperes részére, ezen igényét a felperes munkaügyi perben érvényesítette az alperessel szemben. E szerint a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 73.M.1843/2018/27. számú – elsőfokon jogerőre emelkedett – ítéletével kötelezte az alperest 2016. évre járó 1.332.000 forint elmaradt munkabér és késedelmi kamata, továbbá 2017. január 1. és 2017. szeptember 30. közötti időre járó 1.547.500 forint elmaradt munkabér és annak kamatai megfizetésére. Az eljáró bíróság ítéletében megállapította, hogy a kerti munkás munkakörben foglalkoztatott felperes munkabére 2016-ban havi 111.000 forint, 2017-ben havi 127.500 forint volt, melyet az alperes pénzügyi nehézségei okán 2017. január 1. és 2017. szeptember 30. között nem fizetett meg a felperesnek. Az ítélet alapján az alperes teljesítette a felperes részére a marasztalás szerinti összeget.

[3] Az elsőfokú bíróság a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 155. § (2)-(4) bekezdése alapján a kereseti kérelmet megalapozatlannak találta.

[4] Mindenekelőtt rögzítette, hogy a felperes nem munkáltatói igazolások kiadását igényelte, hanem az Mt. 155. § (2) bekezdése szerinti munkáltatói tájékoztatás elkészítésére és kiadására kérte kötelezni az alperest, amelyek eltérő jogi megítélés alá esnek. Döntése meghozatalához szükségtelennek találta a Nemzeti Adó-és Vámhivatal megkeresését, mivel a perben vizsgálat tárgyát nem képezte a felperes adóbevallása. A nyelvtani értelmezés alapján arra a következtetésre jutott, hogy az Mt. 155. § (2) bekezdése szerint a munkáltató az általa ténylegesen kifizetett munkabérről köteles tájékoztatást közölni a munkavállalóval, ebből következően amennyiben a munkabér kifizetésére az adott hónapban nem került sor, a kifizetett munkabérre vonatkozó tájékoztatás fogalmilag nem értelmezhető, annak kiadására az alperes nem kötelezhető. Ezt támasztja alá az Mt. 155. § (3) bekezdésének a (2) bekezdéssel összhangban történő - a jogszabály célja szerinti - értelmezése is. Ennek tényén nem változtat az sem, amennyiben a munkavállaló bármilyen oknál fogva nem 0 forint munkabérrel számolva és az ehhez igazodó személyi jövedelemadó alapról nyilatkozott adóbevallásának elkészítésekor.

[5] Kifejtette, arra figyelemmel, hogy a felek által nem vitatottan a perbeli időszakban az alperes munkabért nem fizetett, így abból levonásra sem került sor, nem történt olyan kifizetés, illetve levonás, amelyről tájékoztatnia kellett az alperesnek a felperest, ezért nem kötelezhető az alperes a keresettel érintett időszakra vonatkozó visszamenőleges munkáltatói tájékoztatás kiadására. Ennek jogszabályi alapjaként az Mt. 155. § (2) bekezdése nem feleltethető meg.

[6] Szintén nem találta alaposnak a felperes azon kereseti kérelmét, melyben a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 73.M.1843/2018/27. számú ítélete alapján kifizetett összeg vonatkozásában kérte kiadni az Mt. 155. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatókat az általa megjelölt tartalommal, havi bontásban.

[7] E körben megállapította, hogy az elmaradt munkabér megfizetéséről a hivatkozott ítélet egyösszegben rendelkezett, ezért olyan kifizetés nem történt meg, amely a kereseti kérelemben szerepel. Az egyösszegű kifizetést követően a munkabér és a levont járulékok utólagos, havi bontásban történő közlése szintén nem feleltethető meg az Mt. 155. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatónak. Jogalap hiányában ezért a kereseti kérelmet teljes körűen elutasította.

[8] A pervesztes felperest a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte az alperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése szerint számított perköltségének viselésére, 4 munkára felszámításával. A felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 43. § (5) bekezdése szerint számított illeték állam általi viseléséről rendelkezett.

A felperes fellebbezése

[9] Az elsőfokú ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel és hiánypótlást követően elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését kérte a Pp. 381. §-a alapján, míg másodlagosan az elsőfokú ítélet teljes megváltoztatásával a kereseti kérelem szerinti döntés meghozatalát, egyben perköltségigényt is előterjesztett.

[10] A bíróság által gyakorolni kért felülbírálati jogkört a Pp. 369. § (3) bekezdésében határozta meg. A hatályon kívül helyezés indokaként arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság nem állapított meg pontos tényállást, a bizonyítékokat okszerűtlen mérlegelte, jogi indokolásával a Pp. 346. § (4) bekezdését is megsértette, így döntése az ügy érdemére kiható jogsértés miatt felülbírálatra alkalmatlan. Az elsőfokú bírósóság ítélete egyúttal sérti az Mt. rendszerét, a tisztességes foglalkoztatás alapvető szabályait (Mt. 1. §) és az általános magatartási követelményeket (Mt. 6. §) is.

[11] Hangsúlyozta, hogy az alperes a perbeli időszakban nem fizetett munkabért számára, a nem fizetett összegről és levonásokról nem adott tájékoztatást, holott a bérjegyzék kiadása kötelezettsége lett volna, még ha nullás kifizetésről is volt szó. Csak ebben az esetben lett volna lehetősége ellenőrizni azt, hogy mi történt a jogosan járó munkabérével. Utalva az Mfv.10.210/2012/4. számú döntésre azt emelte ki, hogy érvényesen az elszámolás kiadására vonatkozó munkáltatói kötelezettségtől eltérni nem lehetett, ebből következően nem fizetés esetén is kötelező a bérjegyzék kiadása. Ettől ellentétes állítást jogszabályba ütközően tett az

elsőfokú bíróság. Ezen túlmenően az alperes eljárása jogsértő, félrevezető és rosszhiszemű volt, mivel olyan SZJA igazolásokat is kiadott, amelyek szerint tényleges fizetést teljesített azokban a hónapokban is, amelyekben valójában munkabért nem kapott.

[12] A munkabér védelméhez kapcsolódóan alapvető joga volt az munkavállalóként, hogy az alperesi munkáltató a munkabérét megfizesse és az is, hogy a kifizetett munkabérrel (amely adott esetben 0 forint is lehet a munkáltató jogszabálysértése miatt) tételesen elszámoljon. Az Mt. kivételt nem ismerve írja elő a munkáltató számára annak a kötelezettségét, hogy a munkavégzés alapján a munkavállalónak kijáró munkabérrel elszámoljon. Ezt az alperes megszegte és ez minősül a kereseti kérelem jogalapjának. Mindezek okán téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy a kereseti kérelmének nem volt jogszabályi alapja. Az Mt. 155. § (1) bekezdése rögzíti a munkáltató elszámolási kötelezettségét, annak részletszabályait pedig a (2) és (3) bekezdés tartalmazza.

[13] Érvelése szerint abban sem helytálló az elsőfokú bíróság álláspontja, hogy a meg nem fizetett munkabér kifizetéséről rendelkező jogerős ítélet meghozatala esetén az alperesi munkáltató Mt. 155. §-a szerinti kötelezettsége megszűnt volna. Az elsőfokú bíróság nem jelölt meg olyan jogszabályhelyet, amely alapján az ítélet az Mt. 155. §-a szerinti kötelezettség alól mentesíti a munkáltatót. Az alperes a 73.M.1843/2018/27. számú ítélet alapján egyösszegben, az összes közteher levonása után járó nettó munkabért utalta részére. A 2016. és 2017. évi munkabér összege eltérő volt, így a levonások összege is eltérőnek kellett lennie, melyeket azonban nem tudott ellenőrizni, arról havi elszámolást nem kapott. Figyelemmel arra, hogy a jogerős bíróság ítélet utólag változást jelentett a kifizetések kapcsán, a bérjegyzék módosítását is el kellett volna végeznie az alperesnek. A bírósági ítéletet nem helyettesíti vagy pótolja a munkabér védelmében kötelezően megteendő, a munkavállaló felé fennálló alperesi kötelezettségeket, ha azokat korábban munkáltatóként nem teljesítette.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme

[14] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az érdemben helyes elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

[15] Hangsúlyozta, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és helyesen értelmezte a felek közötti jogkérdésben felmerült jogvitát. Az Mt. 155. § (2) bekezdésére utalva hangsúlyozta, hogy helyesen jutott arra a következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy amennyiben nem került sor kifizetésre a munkavállaló irányába, az erről szóló írásbeli tájékoztató sem értelmezhető. Mindezek okán az alkalmazott jogkövetkezmény, vagyis a kereset elutasítása megalapozott volt.

[16] Kiemelte, hogy az Mt. 155. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatás formai követelményeit jogszabály nem írja elő. A felperes 2017. január 31-én, illetve 2018. január 26-án kézhez vette az M30-as nyomtatványokat, azok alapján az SZJA bevallási kötelezettségét teljesíthette. A felperes a fellebbezésében nem adott elő olyan körülményeket, amelyek az elsőfokú ítélet megállapításait cáfolnák.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[17] A fellebbezés nem alapos.

[18] A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és az irányadó jogszabályok helytálló értelmezésével érdemben helyes döntést hozott. A másodfokú bíróság teljes körűen osztotta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját, ezért azok szükségtelen megismétlését mellőzi.

[19] A fellebbezésben előadottak a Pp. 381. §-ában foglalt feltételek hiányában az ítélet hatályon kívül helyezését nem eredményezhették, az ügy érdemére kiható súlyos eljárási szabálysértés, a bizonyítékok okszerűtlen mérlegelése nem volt megállapítható. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása a felperesi érveléssel ellentétben nem sértette a Pp. 346. § (4) bekezdésében előírtakat, az, hogy a felperes a kifejtett jogértelmezéssel nem értett egyet, az ítélet meggyőző erejét nem rontja le és jogszabálysértést nem jelent.

[20] Az Mt. 42. § (2) bekezdés b) pontja szerint a munkaszerződés alapján a munkáltató köteles a munkavállalót foglalkoztatni és munkabért fizetni. Az Mt. 155. § (1) bekezdése pedig előírja, hogy a munkavállaló részére járó munkabért – eltérő megállapodás hiányában utólag, legalább havonta egy alkalommal el kell számolni.

[21] A munkáltató foglalkoztatási és munkabérfizetési kötelezettsége a munkaviszony leglényegesebb elemeinek minősülnek, amelyekhez szorosan kapcsolódnak az Mt. 155. § (2) és (3) bekezdésében előírt azon elvárások, hogy a munkáltató a kifizetett munkabér elszámolásáról olyan írásbeli tájékoztatást adjon, amelynek alapján a munkavállaló az elszámolás helyességét, a levonások jogcímét és összegét ellenőrizni tudja. A tájékoztatási kötelezettség tehát egy járulékos, a munkabér fizetési kötelezettséghez szorosan kapcsolódó kötelezettséget jelent a munkáltató számára azért, hogy a kifizetés szabályszerűségéről a munkavállaló meggyőződjön.

[22] A fellebbezés kapcsán a másodfokú bíróság arra mutat rá, hogy a keresettel érintett időszakban az alperes a munkabér fizetési kötelezettségének nem vitatottan nem tett eleget, ezzel a munkabérfizetési kötelezettségét súlyosan megsértette. Erre vonatkozó

kötelezést tartalmaz a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 73.M.1843/2018/27. számú jogerős ítélete, amelyben az eljáró bíróság a 2016. január 1. és 2017. szeptember 30. közötti időszakra járó munkabér megfizetésében marasztalta az alperest. Az ítéletben foglaltakat az alperes 2019. novemberében teljesítette, amit a felperes maga sem vitatott, megtörténtét az alperes okirattal is igazolta, elszámolva a teljes munkabértartozás bruttó és nettó összegét, egyben tételesen kimutatva a kifizetett munkabérre eső járulékok összegét is.

[23] Ezekből azonban az is következik, hogy a munkabér havi rendszerességgel való megfizetésének hiányában a perbeli időszakban nincs jogszabályi alapja az írásbeli tájékoztatás kiadására kötelezésnek, mivel ez önállóan nem értelmezhető előírás. Helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy az Mt. 155. §-a értelmében a tájékoztatási kötelezettség a munkáltatót a ténylegesen megfizetett munkabér vonatkozásában terheli. Ki nem fizetett munkabér esetében az elszámolás fogalmilag kizárt, hiszen az Mt. 155. § (3) bekezdése szerinti értelmező rendelkezésnek megfelelően a tájékoztatásnak oly módon kell megtörténnie, hogy a munkavállaló a levonások jogcímét és összegét, az elszámolás és ezáltal a kifizetés helyességét ellenőrizni tudja. Ki nem fizetett munkabér esetén levonásokról értelemszerűen nem lehet szó, függetlenül attól, hogy a teljesítés milyen okból maradt el.

[24] Az Mt. 155. § (4) bekezdéséből sem következhet az az értelmezés, hogy a ténylegesen az esedékességkor meg nem fizetett munkabérrel utólag, ítéleti kötelezést követő teljesítés után a munkáltató havi bontásban adjon elszámolást és módosítsa a korábbi – felperes megjelölése szerinti – „nullás” elszámolást. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan fejtette ki, hogy az elmaradt munkabér utólagos, egyösszegű kifizetésére tekintettel arra sincs lehetőség, hogy a kifizetés időpontjában utóbb havi elszámolásokra vonatkozó írásbeli tájékoztatást készítsen az alperes, mivel az a tényleges helyzetnek nem felel meg. A tényleges kifizetés megtörténtéről az azzal egyidejűleg készített elszámolás, perbeli esetben az ítélet alapján történő teljesítést igazoló és a perben az alperes által becsatolt összesített „bérjegyzék” ad tájékoztatást. Azon feltüntetésre került a felperes részére kifizetett munkabér, kamat, SZJA, nyugdíjjárulék, munkaerő piaci járulék, egészségbiztosítási járulék, az összes levonás és a nettó kifizetés összege. Mindezeket a kifizetés alapjául szolgáló jogerős bírósági határozatban szereplő rendelkezések egészítik ki, melyből kitűnik a felperes 2016. és 2017. évben irányadó havi munkabérének összege is.

[25] A munkabér védelméről szóló rendelkezések között elhelyezett, a munkavállaló részére járó munkabér elszámolására vonatkozó jogszabályi rendelkezések azokra a jogszerű helyzetekre jöttek létre, amikor a munkáltató a munkavállaló részére a ledolgozott munkaidő után járó munkabért kifizette. Azt, hogy a perbeli esetben a korábbi - SZJA igazolás - ellenére nem történt meg a munkabér kifizetés csak utólag, a fentebb hivatkozott jogerős ítélettel és az ahhoz kapcsolódó elszámoló lappal tudja igazolni a felperes az adóhatóság felé. Ettől eltérő, a felperesi érvelést alátámasztó jogértelmezés az Mt. 155. §-ból nem vezethető le. Az utólagos elszámolás okán keletkezett esetleges kár pedig nem az Mt. 155. § (2) bekezdése szerinti mulasztás következménye.

[26] A per tárgyát nem a személyi jövedelemadó bevallási kötelezettség teljesítése és az ahhoz kiadott igazolások helyessége képezte, illetve a kereseti kérelem megalapozottságát egy esetleges adóhatósági eljárás (önrevízió) indokoltsága sem támaszthatja alá. Mindezek okán az alperes eljárása a fellebbezésben hivatkozott alapelveket sem sértette.

[27] A felperes által hivatkozott, a Kúria Mfv.I.10.210/2012/4. számú ítélete az eltérő tényállásokra tekintettel a jelen per eldöntése szempontjából relevanciával nem bírt. A felek között ugyanis – ellentétben az említett per adataival – az nem képezte vita tárgyát, hogy az alperes 2016. januárjától 2017. szeptemberéig munkabért nem fizetett a felperesnek.

[28] A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság érdemben helyes döntését a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[29] Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes másodfokú perköltségének viselésére, melyet a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján - a fellebbezési ellenkérelem előterjesztésére és a másodfokú tárgyaláson való részvételre figyelemmel - 2 munkaórával számolva határozott meg.

[30] A másodfokú bíróság az Itv. 47. § (1) bekezdése szerint megállapított – törvényi minimum szerint számított – illeték viseléséről a felperes munkavállalói költségkedvezményre való jogosultsága folytán a Pp. 102. § (6) bekezdése alapján úgy rendelkezett, hogy az az állam terhén marad.

Budapest, 2021. november 4.

dr. Orosz Andrea s. k.

dr. Szalai Beatrix s. k.

dr. Laczó Adrienn Lilla s. k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró